

تاریخچه:

پژوهشکده میگوی کشور در سال ۱۳۵۶ تأسیس گردید. این پژوهشکده قدیمی ترین مرکز تحقیقات شیلاتی در جنوب ایران است که در استان بوشهر قرار دارد. فعالیت های تحقیقاتی این مرکز که نام ابتدائی آن "مرکز تحقیقات و توسعه ماهیگیری خلیج فارس" بود با طرح منطقه ای "ارزیابی ذخایر ماهیان کفزی خلیج فارس" با همکاری شش کشور حاشیه خلیج فارس (عراق، کویت، عربستان سعودی، قطر، بحرین و امارات متحده عربی) و مشارکت سازمان خواربار جهانی (FAO) آغاز شد. از سال ۱۳۵۸ این مرکز به "مرکز تحقیقات شیلاتی خلیج فارس-بوشهر" تغییر نام یافت و فعالیت های آن بر میگو متتمرکز گردید. در سال ۱۳۶۳، برای اولین بار در منطقه، میگوی ببری سبز در مقیاس آزمایشگاهی با موفقیت در ایستگاه تحقیقاتی بندرگاه پرورش یافت. در این مرکز تاکنون بیش از ۳۵۰ پروژه و طرح تحقیقاتی در زمینه ارزیابی ذخایر، بیولوژی و اکولوژی آبزیان، تکثیر و پرورش میگو، و آلاندنه های منابع آبی انجام شده است. با استفاده از این یافته های تحقیقاتی مدیریت علمی ذخایر آبزیان در آبهای ایرانی خلیج فارس نهادینه شد. همزمان با توسعه صنعت پرورش میگو در کشور و با توجه به رویکرد تخصصی شدن تحقیقات شیلاتی، این مرکز با موافقت

چشم انداز:

مطالعه و پژوهش جهت بهره برداری پایدار از ذخایر دریائی میگو و سایر آبزیان و افزایش میزان و بازده تولید میگوی پرورشی به منظور کمک به ارتقاء امنیت غذایی جامعه و کاهش ریسک سرمایه گذاری.

امکانات: موзеه آبزیان

موзеه آبزیان پژوهشکده میگوی کشور دارای ۱۲ گونه میگو شامل ببری سبز، موزی، سفید هندی، سفید، خنجری، سفید ریز، گاز گیر، چنگال دراز، گل بالقلائی، تراکی، ۸۳ خانواده از ماهیان، ۱۳ خانواده و ۳۵ گونه از انواع خرچنگ ها، ۸ نوع مار دریابی و غیردریابی، ۶ گونه ماهی مركب و اسکوئید، ۱ گونه هشت پا و چندین گونه از دیگر آبزیان خلیج فارس و دریای عمان را در خود جای داده است. انواع تور و ادوات صیادی بخش دیگری از تجهیزات موجود در موزه آبزیان است.

بخش های تخصصی:

فعالیت های تحقیقاتی پژوهشکده در چهار بخش تخصصی آبزی پروری، بهداشت و بیماریهای میگو، بیولوژی و ارزیابی ذخایر و بوم شناسی، و سه ایستگاه تحقیقاتی در نقاط مختلف

استان بوشهر شامل؛ ایستگاه تحقیقاتی بندرگاه (تکثیر و مولد سازی میگو)، مزرعه تحقیقاتی حله (تغذیه و پرورش) و ایستگاه تحقیقات میگوی SPF خلیج فارس انجام می گردد.

۱. بخش آبزی پروری

فعالیت های بخش آبزی پروری در دو گروه تحقیقاتی تکثیر و پرورش میگو، تغذیه و فیزیولوژی میگو انجام می گردد.

ماموریت :

توسعه پایدار پرورش میگو در منابع آبی کشور

اهداف:

- بررسی امکان تکثیر و پرورش گونه های مختلف میگو جهت افزایش تنوع گونه ای صنعت پرورش میگو در کشور.
- تحقیق و بررسی به منظور اصلاح نژاد و به گزینی مولدین میگو.
- بهبود راندمان تکثیر مولدین و تبدیل مراحل لاروی میگوهای پرورشی.
- افزایش راندمان تولید میگوهای پرورشی با استفاده از فن آوری های جدید.
- تحقیق پیرامون نیازهای غذائی میگو در دوره های مختلف رشد آن.
- بررسی اقتصادی-اجتماعی فعالیت های پرورش میگو.

دستاوردها:

- تعیین شناسنامه ژنتیکی مولدین پرورشی میگوی وانامی بومی شده در شرایط اقلیمی ایران.
- تولید تجاری مولدین به گزینی شده میگوی عاری از بیماری.
- ساخت نیمه صنعتی جیره غذائی حاوی پروتئین گیاهی و جیره غذائی مراحل لاروی میگو.
- اجرای طرح ترویجی-الگویی کنترل عارضه سرقرمزی میگو.
- پرورش میگوی سفید غربی با تراکم ۱۰۰ قطعه با راندمان تولید ۱۴ تن در هکتار در مدت ۱۲۵ روز.
- افزایش تولید میگوی وانامی با پرورش ۲ بار در سال و راندمان تولید کل ۱۲ تن در هکتار (استان های بوشهر، سیستان و بلوچستان، و هرمزگان).
- پرورش میگوی وانامی با آب لب شور (استان های بوشهر، گلستان، مازندران و فارس).
- پرورش میگوی وانامی در سیستم مدار بسته با راندمان ۱,۱۴ کیلو گرم در متر مربع و میانگین وزن ۲۰,۶ گرم.
- ایجاد بانک غذائی زنده مورد استفاده صنعت تکثیر میگو.
- احیاء صنعت تولید میگوی پرورشی پس از ظهر بیماری لکه سفید با معرفی میگوی وانامی.
- تهیه و تصویب برنامه راهبردی اجرائی - تحقیقاتی میگوی کشور با افق ایران ۱۴۰۴ (صید و آبزی پروری).

- شناسائی و معرفی دو گونه جلبک پادینا و سارگوسوم، به منظور پیشگیری و کنترل بیماری ویروسی لکه سفید میگو.
- معرفی اساسن آویشن شیرازی جهت کنترل آلودگی های قارچی میگو.
- معرفی ترکیبات داروئی مناسب (ارگوسان، ویرومکس) جهت پیشگیری از بیماری های ویروسی و باکتریائی.

۳. بخش بیولوژی و ارزیابی ذخایر فعالیت های بخش بیولوژی و ارزیابی ذخایر در دو گروه تحقیقاتی بیولوژی میگو و ارزیابی ذخایر میگو انجام می گردد.

ماموریت :

بهره برداری پایدار و حفظ ذخایر آبزیان

اهداف:

- ارزیابی ذخایر آبزیان با ارزش اقتصادی.
- بررسی چرخه حیات گونه های تجاری میگو در آبهای خلیج فارس و دریای عمان.
- تعیین زمان بهینه صید آبزیان با ارزش اقتصادی.
- تعیین شاخص های فراوانی آبزیان دریائی.
- بررسی الگوی صید میگو و سایر آبزیان تجاری.
- بهینه سازی ادوات صید و معرفی روشهای صید اختصاصی.

- رדיابی و تشخیص انواع بیماری های میگو و سایر آبزیان.

دستاوردها:

- دستیابی به دانش فنی تولید میگوی عاری از بیماری خلیج فارس.
- معرفی و تجاری سازی سه گونه های باکتریائی موثر در تولید پروبیوتیک از میگوی وانامی و ثبت ژن آنها در بانک جهانی ژن (NCBI).
- ساخت کیت مولتی پلکس بیماری لکه سفید میگو.
- اجرای طرح ترویجی-الگویی مدیریت بیماری لکه سفید (WSD) و ارائه پرتوکل های کار در کنار بیماری.
- شناسائی بیماری های شایع میگو.
- تولید آزمایشگاهی رادیو واکسن بیماری لکه سفید میگو (روش پرتو دهی-هسته ای).

۲. بخش بهداشت و بیماریهای آبزیان

بخش بهداشت و بیماریهای آبزیان دارای دو گروه بیماری های عفونی و غیر عفونی می باشد.

ماموریت:

افزایش بهره وری تولید میگو از طریق ارتقاء بهداشت و کنترل بیماری ها

اهداف:

- شناسایی عوامل بیماری زای میگو و بررسی بهترین روش های مقابله و درمان آنها.
- بهبود روشهای تشخیص، درمان، کنترل و پیشگیری بیماریهای میگو.
- تحقیق به منظور تولید میگوهای عاری از بیماری (SPF) و مقاوم به بیماری (SPR).
- همکاری در تدوین فارماکوپه و ضوابط استفاده از داروها در مراکز تکثیر و پرورش میگو.

- بررسی اقتصادی- اجتماعی فعالیت های صید و صیادی.

دستاوردها:

- تعیین نرматیو ها و شرایط اکولوژیکی مناسب پرورش میگو در آبهای درون سرزمینی.
- شناسایی مناطق تخم ریزی و نوزادگاههای ماهی و میگو در محدوده آبهای استان بوشهر.
- پایش اثرات پساب های مزارع پرورش میگو بر محیط زیست دریائی و تهیه ضوابط زیست محیطی آن.
- شناسایی عوامل زیستی تهدید کننده (کشنده قرمز و شکوفهای های پلانکتونی) و تعیین روش های کنترل آنها در آبهای استان بوشهر.
- معرفی و ایجاد زیستگاه مصنوعی آبزیان دریایی.
- شناسائی موثرترین عوامل بوجود آورنده تغییرات اکولوژیک در مناطق مختلف خلیج فارس.

- شناسایی و طبقه بندی صدف های پرورشی و مروارید ساز استان بوشهر

- شناسایی و معرفی ذخیره ماهی یال اسبی و تعیین فصل مجاز صید آن در آبهای استان بوشهر.

۴.بخش بوم شناسی

بخش بوم شناسی دارای دو گروه مطالعات غیر زیستی و زیستی می باشد.

مأموریت:

شناخت منابع آبی و تعیین توان (ظرفیت) اکولوژیک آنها

اهداف:

- بررسی اکولوژیک منابع آبی مستعد جهت پرورش آبزیان در کشور.
- تعیین روابط متقابل گونه های مختلف آبزیان و محیط زیست.
- شناسائی کانون های مغذی و آلاینده و بررسی اثرات آنها بر ذخایر شیلاتی.
- شناسائی تهدیدات بیولوژیکی، شیمیائی و فیزیکی و بررسی اثرات آنها بر اکوسیستم های آبی و آبزیان.
- انجام مطالعات پایه زیست محیطی (EBS) و ارزیابی اثرات زیست محیطی (EIA) صنایع بر اکوسیستم های آبی و آبزیان.

دستاوردها:

- ایجاد سامانه آمار شیلاتی در جنوب کشور.
- تعیین فصل صید ماهیان با ارزش اقتصادی (میگو، ماهی مرکب، یال اسبی، شوریده، حلواسفید، شیر، راشگو، کوسه ماهیان و ساردین ماهیان) بر اساس شاخص های زیستی.
- تدوین و ارائه برنامه راهبردی میگویی دریائی، ایران ۱۴۰۴.
- ممنوعیت تور تراال ماهی در خلیج فارس.
- استانداردسازی چشمیه تورهای انتظاری و تراال میگو.
- بهبود مدل پیش بینی صید میگو.
- معرفی و ترویج ابزار کاہنده صید ضمنی تور تراال میگو.
- معرفی سازه مناسب جهت احیاء ذخیره ماهی مرکب.

نامبر: ۰۷۷۳۳۴۴۹۲۶۸
تار نما: <http://isrc.ifsri.ir>
کانال و بینار اختصاصی:
<https://vc.areeo.ac.ir/ch/isrc>

آدرس اینترنتی مجله میگو و سخت پوستان:

<https://scj.areeo.ac.ir>

رویداد های علمی

با هدف انتقال یافته های تحقیقاتی پژوهشگران و تجارب کارشناسان و خبرگان صنعت میگوی کشور و به منظور ایجاد پلی بین مراکز علمی و بهره برداران صحنه های تولید تاکنون ۴ همایش ملی توسط پژوهشکده میگوی کشور در سال های ۱۳۷۸، ۱۳۸۱، ۱۳۸۹ و ۱۳۹۷ و دو رویداد کسب و کار در سال های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ برگزار شده است.

پژوهشکده میگوی کشور

بوشهر، بهمنی، انتهای خیابان بیمارستان تامین

اجتماعی. صندوق پستی: ۱۳۷۴

کد پستی: ۷۵۱۶۹-۸۹۱۷۷

تلفن: ۰۷۷۳۳۴۴۹۲۶۹ و ۰۷۷۳۳۴۴۹۲۶۲

- شناسایی کانون های آلاینده (نفتی و فلزات سنگین)
 - و مغذی در محدوده آبهای استان بوشهر.
 - تعیین چرخه حیات کوکلودینیوم (عامل کشنده قرمز گسترده) در محدوده آبهای استان بوشهر.
 - تعیین مواد شیمیایی موثر بر کوکلودینیوم جهت مقابله با شکوفایی و تاثیر آنها بر میگوی وانامی.
 - شناسائی مکان های تجمع صدف های خوارکی و مرورايد ساز در آبهای استان بوشهر.
 - ارزیابی زیست محیطی تولید ماهی تیلاپیا در استان بوشهر.
 - بررسی اثرات فعالیت صنایع مستقر در منطقه ویژه انرژی پارس بر محیط زیست دریایی.
 - شناسایی اکولوژیک برهمکنش های متقابل محیط زیست و نیروگاه اتمی بوشهر
 - شناسایی گونه های بیوفولینگ در محدوده نیروگاه اتمی بوشهر و ارائه راهکارهای ارتقای عملکرد نیروگاه.
- ### مجلات علمی
- پژوهشکده میگوی کشور از سال ۱۳۹۵ انتشار مجله ترویجی میگو و سخت پوستان را با هدف بهبود سطح دانش فعالان صنعت صید و آبزی پروری میگوی کشور و معرفی یافته های کاربردی و قابل ترویج در صحنه تولید، منتشر می کند.